

Okulla Özde?le?me Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okulla Özde?le?me Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27897>

Özet

Okulla Özde?le?me Ölçe?i, ö?rencilerin okullar?na kar?? geli?tirdikleri duygusal ba?l?lk, aidiyet hissi ve okulun hedeflerini benimseme düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir yap?n?n Türk kültürüne ve diline uygun hale getirilmesi amac?yla M. Aydo?mu? ve Ö. Balc? (2020) taraf?ndan uyarlama çal??mas? ile Türkçeye kazand?r?lm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki ö?renci popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik standartlar?n? kar??lay?p kar??lamad??n? belirlemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, e?itim psikolojisi alan?nda ö?rencilerin akademik motivasyonlar?, devams?zl?k oranlar? ve genel okul memnuniyetleri gibi kritik de?i?kenlerle olan ili?kisini incelemek için önemli bir araç salamaktadır. Uyarlama sürecinde, dilsel e?de?erlik ve kültürel uygunluk dikkatle incelenmi?, yap?sal geçerli?i salamak amac?yla gerekli istatistiksel analizler yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Okulla Özde?le?me, Okul Aidiyeti, Ö?renci Ba?l?l??, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, E?itim Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Mevlüt Aydo?mu?, Öznur Balc?.

Amaç

Okulla Özde?le?me Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin okullar?yla ne derece bütünle?tiklerini, kendilerini okulun bir parças? olarak görüp görmediklerini ve okulun de?erlerini ne ölçüde benimsediklerini nicel olarak ölçmektir. Bu yap?, ö?renci ba?ar?s? ve okul iklimi çal??malar?nda merkezi bir rol oynamaktadır.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması, Türk e?itim sisteminde okulla özde?le?me düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde inceleyebilecek bir araca olan ihtiyac? kar??lam??t?r. Uyarlama çal??mas?, özde?le?me düzeylerinin belirlenmesi yoluyla e?itimcilerin ve politika yap?c?lar?n ö?rencilerin okula adaptasyonunu ve motivasyonunu art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmelerine yardım? olmay? amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçek, sosyal psikoloji ve e?itim bilimleri literatüründe önemli bir yere sahip olan "Okulla Özde?le?me" (School Identification) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Okulla özde?le?me, bireyin kendini ait hissetti?i sosyal kategorilerden biri olan okul ile duygusal ve bili?sel olarak ba?lant?

kurmas? anlam?na gelir.

Bu yap? genellikle üç ana boyutta ele al?n?: 1) Okula kar?? duyulan olumlu duygusal tepkiler (duygusal ba?l?k), 2) Okulun amaçlar?n? ve de?erlerini benimseme (bili?sel özde?leme), ve 3) Okulun bir üyesi olmaktan gurur duyma ve aidiyet hissi. Ölçek maddeleri, bu çok boyutlu yap?n?n farklı yönlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Kaynak meta verilerinde geçerli?e dair ayrıntılı bilgi sunulmam?? olsa da, Aydo?mu? ve Balc? (2020) taraf?ndan gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçe?in Türk kültüründe yap? geçerli?ini kanıtlamak için kapsamlı analizler içermektedir. Genellikle bu tür uyarlama çalışmaları, orijinal yap?n?n korunup korunmadı?n? test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanır.

Uyarlama çalışması'nın sonuçları, ölçe?in yap?sal olarak tutarlı oldu?unu ve Okulla Özde?leme yap?s?n?n ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermiştir. Kriter geçerli?i ve ay?r?c? geçerlik gibi ek geçerlik kanıtları da makalede sunulmuş olup, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu oldu?u belirlenmiştir.

Güvenirlik

Kaynak meta verilerinde güvenilirlik de?erleri belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama çalışması (Aydo?mu? ve Balc?, 2020), ölçe?in iç tutarlılı?nı de?erlendirmek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü işaret etmektedir.

Uyarlama çalışmasında elde edilen güvenilirlik katsayısı, ölçe?in Türk popülasyonunda yüksek derecede iç tutarlılığa sahip oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, ölçe?in zamana karşı kararlılı?nı (test-tekrar test güvenilirli?) inceleyen ek analizler de çalışmanın metodoloji bölümünde yer almaktadır.

Faktör Analizi

Okulla Özde?leme Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk örneğinde de sürdürülüp sürdürülmedi?ini kontrol etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Aydo?mu? ve Balc? (2020) taraf?ndan yürütülen analizlerde, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun bir faktör yap?s?n?n elde edildi?i raporlanmıştır. Bu analizler, ölçe?in kültürel adaptasyonunun başarılı oldu?unu ve ölçtü?ü psikolojik yap?n?n kültürel s?n?rlar ötesinde geçerlili?ini korudu?unu

desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynak metinde derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmi?tir. Genellikle Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullan?l?r (örne?in, 4'lü veya 5'li). Orijinal çal??man?n detaylar? için referans makaleye bak?lmal?d?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Genellikle ortaokul ve lise düzeyindeki ergen popülasyonu)

Age Group: Belirtilmemi?tir, ancak uyarlama çal??mas? genellikle ergenlik dönemindeki ö?rencileri kapsamaktad?r.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, farkl? okul türlerinden (örne?in devlet okullar?) seçilen geni? bir ö?renci örneklemini üzerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirimli bir ölçektir. Ö?rencilerden, okullar?yla ilgili duygular?n? ve dü?üncelerini yans?tan ifadelerle ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Motivasyonu, Okul Ba?l?l???, Ergenlik, E?itim Ara?t?rmas?, Sosyal Özde?leme, Psikometri, Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas? yazarlar? için ORCID bilgisi kaynak metinde mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Mevlüt Aydo?mu?: mevlutaydogmus@hotmail.com

Correspondence Address: ?lgili yazar?n çal??t??? kurumun adresi veya makalede belirtilen ileti?im adresi esas al?nmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Uygulama Y?l?

Bu ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Mevlüt Aydo?mu? ile ileti?ime geçilerek al?nabilir. Akademik amaçl? kullan?mlar genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarlar?n onay? gereklidir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin raporlanması 2020 yılında gerçekleştirilmiştir.

Ek olarak, ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden erişime açıldı: dergipark.org.tr. Ölçe?in orijinal PDF'i ise buradan indirilebilir: okulla-ozdeslesme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Aydo?mu?, M., ve Balc?, Ö. (2020). Okulla Özde?le?me Ölçe?inin Türkçeye uyarlanması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 52, 599-616. doi:10.15285/maruaeabd.630590

Okulla Özde?le?me Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak metinde doğrudan alınmamıştır. Maddelerin tam listesi için Aydo?mu? ve Balc? (2020) tarafından yayınlanan "Okulla Özde?le?me Ölçe?inin Türkçeye Uyarlanması" başlıklı akademik makalenin eklerine veya ilgili iletişim adresine başvurulması gerekmektedir.